

**Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10 110 Zagreb**

Zagreb, 16.09.2013. godine

PREDMET: Javna rasprava – prijedlog cijene usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice (LLU)

Poštovani,

budući da je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) dana 26. srpnja 2013. godine objavila javnu raspravu o o prijedlogu odluke kojom se određuje mjesečna naknada usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (LLU) koja je određena na temelju troškovnog modela „odozdo prema gore“ Amis Telekom d.o.o. (AT) u nastavku dostavlja svoje prijedloge.

HAKOM-ov prijedlog odluke predstavlja mogući temelj za podizanje postojeće mjesečne naknade za potpuni pristup pojedinoj izdvojenoj lokalnoj petlji, uz ispunjavanje samo jednog uvjeta od strane HT-a tj. poštivanje retail minus metode u iznosu od 30%.

HAKOM-ovo osiguranje u smislu retail minus 30% u odnosu na HT-ovu naknadu za pristup javnoj komunikacijskoj mreži od 60 kn, a postavljeno u svrhu da HT zadrži mj. naknadu za LLU na razini 42 kn, funkcionira samo uz pretpostavku da HT neće odlučiti podići svoje maloprodajne cijene. Opravdanje takve pretpostavke može se temeljiti samo na jednom razlogu zbog kojeg se HT ne bi odlučio na podizanje maloprodajne cijene, a to je opravdana bojazan od konkurencije jer u slučaju podizanja maloprodajnih cijena, HT bi korisnicima trebao dati pravo na raskid bez penala unutar 30 dana od objave novih cijena, a što bi u idealnom slučaju korisnike trebalo ponukati da prijeđu drugom operatoru.

Takav idealan slučaj ostvario bi se samo da na području RH postoji učinkovito tržišno natjecanje i učinkovita konkurencija, no u ovom trenutku realna konkurencija na maloprodajnim tržištima elektroničkih usluga usluga svodi se na samo 2 operatora, Vipnet i Amis Telekom. Ostala tri velika alternativna operatora su u procesima predstečajne nagodbe, gdje zasad za H1 Telekom i Metronet nije poznato izglednog rješenje, dok će po svemu sudeći najveći od njih, Optima Telekom d.d., potpasti pod potpunu kontrolu HT-a, a koji već posjeduje Iskon.

Iz navedenog proizlazi da će na velikom području RH, jedina alternativa krajnjim korisnicima HT, u slučaju podizanja maloprodajnih cijena HT-a, bit migracija na Iskon ili Optimu. Rezultat toga je da tržišni udio HT-a ostaje neizmjenjen, a povećani prihod nakraju završava u HT-u. Ukoliko bi zbog povećanih LLU cijena Optima podigla svoje maloprodajne cijene (pretpostavka je da će Iskon morati podići svoje maloprodajne cijene, obzirom na regulatorne obveze), HT je u prilici da istovremeno ostvaruje povećanje prihoda na veleprodaji i maloprodaji. S tim da je potrebno istaknuti kako su 2 najveća kupca veleprodajnih usluga HT-a, upravo Optima i Iskon.

Uz navedeno, ostaje pitanje na koji naćin će HAKOM objasniti Europskoj komisiji da svojom odlukom ne traži da se odmah primjeni izraćunata cijene od 57,30 kn jer za oćekivati je kako će u procesu notifikacije Komisija tražiti da se odmah primjeni izraćunata cijena obzirom da je ista sukladna nacrtu Europske komisije o izjednaćavanje mjesećnih naknada LLU-a, a koji upravo predviđa iznose na razini 8 do 10 EUR.

Sve navedeno ukazuje kako pretpostavka da HT neće podići maloprodajne cijene nije opravdana, pa time osiguranje od 30% retail minus nije dovoljno da se HT ne bi odlućio na opravdani poslovni potez u kojem bi si, uz trenutno vrlo mali rizik zbog nepostojanja ućinkovite konkurencije, povećao prihode na veleprodajnoj i maloprodajnoj razini.

Nadalje, troškovni koje operatori imaju zbog pružanja usluga putem izdvojene lokalne petlje sastoje se i od jednokratnih troškova aktivacije, deaktivacije, nadogradnje mreže i sl., koji troškovni nisu predmet ovog prijedloga odluke, a bez saznanja o istima nije moguće kvalitetno analizirati koliki će stvarno biti negativni ućinci na operatore. Svi spomenuti dodatni troškovni znatno utjeću na *margin squeeze* između veleprodajnih i maloprodajnih cijena.

Također, koliko je AT-u poznato, HAKOM još uvijek radi na projektu *margin squeeze* testova, a koji testovi bi u analizi ovog prijedloga odluke bili nužni da bi se mogli ispitati ućinci primjene izraćunate cijene na sve maloprodajne pakete HT-a i Iskona.

Slijedom navedenog, **predlažemo da HAKOM odgodi donošenje predmetne odluke sve dok se ne završe troškovni modeli kojima će biti izraćunati jednokratni troškovni LLU usluga i *margin squeeze* testovi, te da nakon toga provede javnu raspravu o cijenama usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice (LLU).**

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.